

Відкритий метод координації як спосіб співпраці Європейського Союзу з країнами-учасницями

У багатьох галузях політики державам-членам Європейського Союзу надається право реалізовувати свою національну політику паралельно загальноєвропейській. Але для того, щоб ЄС міг контролювати діяльність держав-учасниць було розроблено відкритий метод координації (open method of coordination). У дослідженні зазначеного методу полягає актуальність обраної теми. Метою роботи є аналіз відкритого методу координації як одного із основних методів співпраці ЄС із країнами-учасницями об'єднання.

У відповідності з відкритим методом координації (далі ВМК) уряди країн ЄС навчаються один у одного, обмінюючись інформацією та порівнюючи ініціативи. Це дозволяє їм впроваджувати найкращі практики та координувати свою національну політику із загальноєвропейською.

ВМК забезпечує основу для співпраці між державами-членами ЄС, а от Європейський парламент та Суд не приймають участі ньому. Відповідно до цього методу, роль Європейської Комісії обмежується координацією та спостереженням.

Галузь застосування. ВМК має місце у тих галузях, які входять до компетенції держав-учасниць ЄС, таких як зайнятість, соціальний захист, соціальна інтеграція, освіта, молодь та професійне навчання. Мова йде про заходи, які є обов'язковими для держав-членів, у тій чи іншій мірі, але які ніколи не приймають форму директив, правил чи рішень, тобто ВМК можна назвати одним із інструментів „м'якого права”.

ВМК у молодіжній галузі. За допомогою ВМК встановлюються загальні цілі країн ЄС, що стосуються чотирьох пріоритетних напрямків „Білої книги з питань молоді”, а саме: молодіжна участь, доступ молоді до інформації, добровольча діяльність, а також збільшення розуміння та знання молоді. Європейська Комісія в свою чергу координує та контролює реалізацію цілей у державах-членах за допомогою ВМК. Таким чином європейські принципи можуть бути інтегровані до національних політик країн-учасниць ЄС із врахуванням місцевих відмінностей. У молодіжній галузі ВМК застосовується із гнучким підходом та з врахуванням принципу субсидарності, який стримує індивідуалізм і обмежує солідарність, якщо загальні інтереси та потреби наносять шкоду окремій людині.

Базовими складовими ВМК є: 1) визначення та формулювання спільних політичних цілей країнами-учасницями ЄС за згодою Ради міністрів; 2) узгодження критеріїв та

показників оцінки найкращих практик реалізації політики (методи статистики, індикатори, результатів моніторингу та оцінки); 3) порівняння характеристик діяльності держав-учасників, а також обмін досвідом (під наглядом Комісії) [2].

ВМК займає лідируючі позиції відносно освітньої політики. За його допомогою визначаються пріоритетні теми, встановлюються загальні цілі та принципи, забезпечуються подальші механізми консультацій з молоддю та реалізації поставлених завдань.

У „Білій книзі з питань молоді” Комісією поставлені наступні завдання: 1) країнам ЄС періодично приймати рішення у пріоритетних галузях, які являють взаємний інтерес відповідно до рекомендацій Комісії та Ради Міністрів; 2) кожна держава-учасниця визначає координатора, який виступатиме у якості посередника між країною та ЄК з питань молодіжної проблематики; 3) Європейській Комісії надавати короткий огляд та аналіз інформації, наданої координатором із кожної країни; 4) Раді Міністрів встановлювати загальні принципи та цілі для кожної із тем молодіжної проблематики, встановити процедуру моніторингу, при необхідності – тести на основі визначених показників [1].

При цьому, Європейська Комісія несе відповідальність за періодичний моніторинг та оцінку звітів країн ЄС та про діяльність Ради Міністрів по справам молоді. Європейський парламент також має відповідну роль у процесі організації моніторингу. До зазначеної діяльності залучається і Комітет Регіонів, який має право викласти свою думку стосовно діяльності держав-членів у галузі молодіжної політики.

Отже, відкритий метод координації, з однієї сторони, використовується державами-членами ЄС для того, щоб зробити національну політику у визначених галузях більш незалежною від загальноєвропейської, з другої сторони, інституції ЄС, зокрема Комісія, використовує його як один із способів впливу на національні політики країн-учасниць ЄС, хоча, згідно цього методу, ЄК має лише координуючу та контролюючу роль.

Список використаних джерел:

1. European Commission white paper - A new impetus for European youth [Electronic resource]. – Access mode : <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52001DC0681:EN:NOT>.
2. Open Method of Coordination [Electronic resource]. – Access mode : http://ec.europa.eu/invest-in-research/coordination/coordination01_en.htm.

Summary

The open method of coordination (OMC) as a means of interaction between the EU member states is analyzed in the article. The basic components and the scope of use OMC are investigated, in particular, in the youth field.